

Αρχική σελίδα>Οικογενειακά και κληρονομικά θέματα>Γονική μέριμνα - επιμέλεια των παιδιών και δικαίωμα επικοινωνίας**Γονική μέριμνα - επιμέλεια των παιδιών και δικαίωμα επικοινωνίας**

Λουξεμβούργο

1 Τι σημαίνει πρακτικά η έννοια «γονική μέριμνα»; Ποια τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του έχοντος τη γονική μέριμνα;

Από ορολογικής άποψης, στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου χρησιμοποιείται ο όρος «γονική εξουσία» αντί του όρου «γονική μέριμνα». Πρόκειται για το σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που ο νόμος αναγνωρίζει στους γονείς όσον αφορά το πρόσωπο και την περιουσία των ανήλικων μη χειράφετων τέκνων τους, προκειμένου αυτοί να εκπληρώσουν τα καθήκοντα προστασίας, εκπαίδευσης και διατροφής που υπέχουν.

Η γονική εξουσία ανήκει και στους δύο γονείς, ούτως ώστε να προστατεύουν το τέκνο από την άποψη της ασφάλειας, της υγείας και της ηθικής του, να διασφαλίζουν την εκπαίδευσή του και να καθιστούν δυνατή την ανάπτυξη του τέκνου στο πλαίσιο του δέοντος σεβασμού προς το πρόσωπό του. Οι γονείς έχουν έναντι του τέκνου τους δικαίωμα και υποχρέωση εποπτείας της διατροφής και της εκπαίδευσής του. Η γονική εξουσία δεν είναι απόλυτο δικαίωμα των γονέων ούτε απόκειται στη διακριτική τους ευχέρεια. Αντίθετα, η γονική εξουσία πρέπει να ασκείται προς το υπέρτερο συμφέρον του τέκνου.

2 Γενικώς, ποιος έχει τη γονική μέριμνα ενός τέκνου;

Κατ' αρχήν, εάν η σχέση γονέα και τέκνου έχει εγκαθιδρυθεί και με τους δύο γονείς, οι τελευταίοι ασκούν από κοινού τη γονική εξουσία είτε είναι παντρεμένοι είτε όχι, είτε έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης είτε όχι, είτε είναι σε διάσταση ή διαζευγμένοι. Εάν η σχέση γονέα και τέκνου δεν έχει εγκαθιδρυθεί ως προς έναν από τους γονείς ή εάν ο ένας από αυτούς απεβίωσε, είναι απών ή αδυνατεί να εκφράσει τη βούλησή του, η γονική εξουσία ασκείται από μόνο τον άλλο γονέα.

3 Εάν οι γονείς δεν είναι σε θέση ή δεν επιθυμούν να ασκούν τη γονική μέριμνα, μπορεί να την ασκεί κάποιος άλλος;

Ο θάνατος των γονέων ή η ανικανότητά τους να φροντίζουν τα τέκνα τους οδηγεί στον διορισμό επιτρόπου. Επίτροπο μπορεί να επιλέξει ο τελευταίος επιζών γονέας πριν από τον θάνατό του. Ελλείψει τέτοιας επιλογής, επίτροπο διορίζει το οικογενειακό συμβούλιο ή, άλλως, ο δικαστής οικογενειακών υποθέσεων (juge aux affaires familiales).

4 Σε περίπτωση διαζυγίου ή διακοπής της έγγαμης συμβίωσης, με ποιον τρόπο γίνεται η ρύθμιση της άσκησης της γονικής μέριμνας;

Κατ' αρχήν, η διάσταση ή το διαζύγιο των γονέων δεν μεταβάλλει τους όρους που διέπουν την άσκηση της γονικής εξουσίας, η οποία εξακολουθεί να ασκείται από κοινού από τους δύο γονείς. Οι γονείς, μετά τη διάστασή τους, πρέπει να συνεχίσουν να λαμβάνουν από κοινού όλες τις σημαντικές αποφάσεις που αφορούν τη ζωή του τέκνου. Έναντι των καλόπιστων τρίτων κάθε γονέας θεωρείται ότι ενεργεί με τη σύμφωνη γνώμη του άλλου, όταν ενεργεί μόνος του συνήθη πράξη της γονικής εξουσίας ως προς το πρόσωπο του τέκνου.

Μόνο όταν το υπέρτερο συμφέρον του τέκνου το επιβάλλει, το δικαστήριο μπορεί να αναθέσει την άσκηση της γονικής εξουσίας σε έναν μόνο γονέα. Στην περίπτωση αυτή, ο γονέας στον οποίο ανατέθηκε η άσκηση της, λαμβάνει μόνος τις αποφάσεις που αφορούν το τέκνο. Ωστόσο, ο άλλος γονέας διατηρεί το δικαίωμα να ενημερώνεται και να παρακολουθεί τη διατροφή και την εκπαίδευση του τέκνου. Διαθέτει επίσης δικαίωμα επίσκεψης και διανυκτέρευσης, με την επιφύλαξη εξαιρέσεων για σοβαρούς λόγους.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει να αναθέσει το τέκνο σε τρίτον ασκούντα τη γονική εξουσία.

Όταν το τέκνο έχει ανατεθεί σε τρίτον με τη συμφωνία των γονέων του, η γονική εξουσία εξακολουθεί να ασκείται από τους γονείς. Ωστόσο, το πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί το τέκνο εκτελεί όλες τις συνήθεις πράξεις που σχετίζονται με την επιτήρηση και την εκπαίδευσή του. Το δικαστήριο, με την προσωρινή ανάθεση του τέκνου σε τρίτον, μπορεί να αποφασίσει ότι ο εν λόγω τρίτος πρέπει να ζητήσει τον διορισμό επιτρόπου.

5 Εάν οι γονείς συνάψουν συμφωνία σχετικά με την άσκηση της γονικής μέριμνας, ποια τυπική διαδικασία πρέπει να ακολουθηθεί προκειμένου η εν λόγω συμφωνία να είναι νομικά δεσμευτική;

Συμφωνία των γονέων επί ζητήματος σχετικού με τη γονική εξουσία είναι νομικά δεσμευτική μόνον εφόσον εγκριθεί από το αρμόδιο δικαστήριο.

6 Εάν οι γονείς δεν είναι σε θέση να καταλήξουν σε συμφωνία για το θέμα της γονικής μέριμνας, ποιοι εναλλακτικοί τρόποι επίλυσης της διαφοράς προβλέπονται, εκτός από την προσφυγή στη δικαιοσύνη;

Οι γονείς έχουν τη δυνατότητα να προσφύγουν στον μηχανισμό οικογενειακής διαμεσολάβησης.

7 Εάν οι γονείς προσφύγουν στη δικαιοσύνη, ποια ζητήματα που αφορούν το τέκνο μπορεί να ρυθμίσει ο δικαστής;

Ο δικαστής οικογενειακών υποθέσεων μπορεί να αποφανθεί επί των ακόλουθων ζητημάτων:

των αιτήσεων που αφορούν την άσκηση της γονικής εξουσίας, εξαιρουμένων εκείνων που αφορούν την αφαίρεση της γονικής εξουσίας. Αυτό αφορά τους όρους άσκησης της γονικής εξουσίας από κοινού από τους γονείς, ανεξαρτήτως του αν είναι παντρεμένοι ή όχι, σε διάσταση ή διαζευγμένοι. Η άσκηση της γονικής εξουσίας δεν ανατίθεται σε έναν μόνο γονέα, παρά μόνον όταν τούτο επιβάλλεται από το υπέρτερο συμφέρον του τέκνου της άσκησης του δικαιώματος επίσκεψης και διανυκτέρευσης του γονέα από τον οποίο έχει αφαιρεθεί η γονική εξουσία: το δικαίωμα αυτό μπορεί να μη χορηγηθεί μόνο για σοβαρούς λόγους

του δικαιώματος του τέκνου να διατηρεί προσωπικές σχέσεις με τους ανιόντες του. Μόνο το υπέρτερο συμφέρον του τέκνου μπορεί να αποτελέσει εμπόδιο στο δικαίωμα αυτό. Στην περίπτωση αυτή, το δικαστήριο καθορίζει τους όρους των σχέσεων μεταξύ του τέκνου και του ανιόντος

του δικαιώματος επίσκεψης και διανυκτέρευσης άλλων προσώπων, είτε γονέων είτε όχι: το δικαστήριο χορηγεί το δικαίωμα αυτό λαμβάνοντας υπόψη του εξαιρετικές περιστάσεις

της υποχρέωσης συνεισφοράς στη διατροφή και την εκπαίδευση του τέκνου κατά τη διάρκεια της συμβίωσης των γονέων. Σε περίπτωση διάστασης των γονέων, η υποχρέωση αυτή μπορεί να λάβει τη μορφή καταβολής διατροφής, το ποσό της οποίας ορίζεται βάσει των αναγκών του τέκνου και των δυνατοτήτων συνεισφοράς των δύο γονέων, και η οποία μπορεί να συνεχιστεί και μετά την ενηλικίωση, αν το τέκνο δεν μπορεί να συντηρήσει τον εαυτό του.

8 Εάν το δικαστήριο αναθέσει την επιμέλεια του τέκνου αποκλειστικά σε έναν γονέα, αυτό σημαίνει ότι ο εν λόγω γονέας μπορεί να αποφασίζει για οτιδήποτε αφορά το τέκνο χωρίς προηγούμενης να συμβουλευτεί τον άλλο γονέα;

Κατ' αρχήν, η διάσταση ή το διαζύγιο των γονέων δεν μεταβάλλει τους όρους που διέπουν την άσκηση της γονικής εξουσίας, η οποία εξακολουθεί να ασκείται από κοινού από τους δύο γονείς. Οι γονείς οφείλουν να συνεχίσουν να λαμβάνουν από κοινού όλες τις σημαντικές αποφάσεις που αφορούν τη ζωή του τέκνου (διατροφή, εκπαίδευση, σχολικός προσανατολισμός κ.λπ.).

Μόνο όταν το υπέρτερο συμφέρον του τέκνου το επιβάλλει, το δικαστήριο αναθέτει την άσκηση της γονικής εξουσίας σε έναν μόνο γονέα. Στην περίπτωση αυτή, ο γονέας στον οποίο ανατέθηκε η άσκηση της λαμβάνει μόνος τις αποφάσεις που αφορούν το τέκνο. Ωστόσο, ο άλλος γονέας διατηρεί το δικαίωμα να ενημερώνεται και να παρακολουθεί τη διατροφή και την εκπαίδευση του τέκνου. Διαθέτει επίσης δικαίωμα επίσκεψης και διανυκτέρευσης, με την επιφύλαξη

εξαιρέσεων για σοβαρούς λόγους. Έτσι, σε περίπτωση διάστασης των γονέων, κάθε γονέας οφείλει να διατηρεί προσωπικές σχέσεις με το τέκνο και να σέβεται τους δεσμούς του τέκνου με τον άλλο γονέα.

Εάν ο γονέας από τον οποίο έχει αφαιρεθεί η γονική εξουσία θεωρεί ότι ο άλλος γονέας δεν ασκεί τη γονική εξουσία προς το συμφέρον του τέκνου, μπορεί να προσφύγει στο δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την επίλυση της διαφοράς. Στην περίπτωση αυτή, το δικαστήριο μπορεί, κατά περίπτωση, να τροποποιήσει την ανάθεση της γονικής εξουσίας ή τους όρους άσκησής της.

9 Εάν το δικαστήριο αποφασίσει ότι οι γονείς ασκούν από κοινού την επιμέλεια του τέκνου, τι σημαίνει αυτό πρακτικά;

Η κοινή γονική εξουσία προϋποθέτει, στην περίπτωση της διάστασης των γονέων, ένα ευρύ πεδίο αμοιβαίας συνεννόησης και συναίνεσης προς τον σκοπό της συνεχούς και εποικοδομητικής συνεργασίας στις αποφάσεις των γονέων σχετικά με την άσκηση της γονικής εξουσίας, τη διατροφή και την εκπαίδευση του τέκνου. Οι αποφάσεις του δικαστή οικογενειακών υποθέσεων καθοδηγούνται πάντοτε από το υπέρτερο συμφέρον του τέκνου.

10 Ποιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο (ή άλλη αρχή) στο οποίο κατατίθεται η αγωγή για την άσκηση της γονικής μέριμνας; Ποιες είναι οι τυπικές διαδικασίες και ποια έγγραφα πρέπει να συνοδεύουν το αίτημα;

Ο αιτών μπορεί να προσφύγει στον δικαστή οικογενειακών υποθέσεων με αίτηση ενώπιον του περιφερειακού δικαστηρίου (tribunal d'arrondissement). Η αίτηση αναφέρει, εκτός από την ημερομηνία και το αντικείμενό της, τα ονοματεπώνυμα και τις κατοικίες των μερών, καθώς και τις ημερομηνίες και τους τόπους γέννησής τους. Στην αίτηση περιλαμβάνεται, επί ποινή ακυρότητας, επιλογή του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου ως τόπου επιδόσεων του αιτούντος που, ενδεχομένως, δεν διαμένει σε αυτό. Οι διάδικοι απαλλάσσονται από την υποχρέωση εκπροσώπησης από δικηγόρο. Η γραμματεία κλητεύει τους διαδίκους εντός προθεσμίας 15 ημερών, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες προβλέπονται στον νέο κώδικα πολιτικής δικονομίας μακρύτερες προθεσμίες λόγω απόστασης.

Κατ' εξαίρεση, η αγωγή για την εν όλω ή εν μέρει αφαίρεση της γονικής εξουσίας δεν υπάγεται στην αρμοδιότητα του δικαστή οικογενειακών υποθέσεων, αλλά εμπίπτει στην αρμοδιότητα του περιφερειακού δικαστηρίου, δικάζοντας ως πολιτικού δικαστηρίου. Η αγωγή πρέπει να ασκείται από τον εισαγγελέα ενώπιον του περιφερειακού δικαστηρίου του τόπου κατοικίας ή διαμονής ενός εκ των γονέων. Ελλείψει γνωστής κατοικίας ή διαμονής στη χώρα των γονέων, η αγωγή ασκείται ενώπιον του περιφερειακού δικαστηρίου του τόπου στον οποίο βρίσκονται τα τέκνα. Εάν δεν βρίσκονται όλα τα τέκνα στην ίδια περιφέρεια, η αγωγή ασκείται ενώπιον του περιφερειακού δικαστηρίου του Λουξεμβούργου. Ο εισαγγελέας προβαίνει σε έρευνα σχετικά με την κατάσταση της οικογένειας του ανήλικου και το ήθος των γονέων του. Οι τελευταίοι καλούνται να υποβάλουν στο δικαστήριο τις παρατηρήσεις και ενστάσεις που κρίνουν κατάλληλες. Η αίτηση αφαίρεσης της γονικής εξουσίας αναφέρει τα πραγματικά περιστατικά και συνοδεύεται από δικαιολογητικά έγγραφα. Ο γραμματέας κοινοποιεί την αίτηση και κλητεύει τους γονείς ή τους ανιόντες κατά των οποίων στρέφεται η αγωγή. Οι τελευταίοι απαλλάσσονται από την υποχρέωση εκπροσώπησης από δικηγόρο. Σε κάθε περίπτωση, το δικαστήριο μπορεί, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος των μερών, να λάβει κάθε προσωρινό μέτρο που κρίνει χρήσιμο για την άσκηση της γονικής εξουσίας επί του τέκνου. Ομοίως, το δικαστήριο μπορεί, σε κάθε περίπτωση, να ανακαλέσει ή να τροποποιήσει τα μέτρα αυτά. Οι γονείς ή ο επίτροπος που επιθυμούν την ανάκτηση των δικαιωμάτων που τους έχουν αφαιρεθεί πρέπει να υποβάλουν το αίτημα στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας ή συνήθους διαμονής του προσώπου στο οποίο έχουν χορηγηθεί τα δικαιώματα αυτά.

11 Ποια διαδικασία ακολουθείται στην περίπτωση αυτή; Υπάρχει διαδικασία κατεπείγοντος;

Η αγωγή ενώπιον του δικαστή οικογενειακών υποθέσεων εισάγεται με απλή αίτηση στο περιφερειακό δικαστήριο από έναν εκ των γονέων ή από τον ανήλικο που είναι ικανός να διαμορφώσει ίδια άποψη υπό τους όρους του άρθρου 1007-50 του νέου κώδικα πολιτικής δικονομίας. Τα μέρη απαλλάσσονται από την υποχρέωση εκπροσώπησης από δικηγόρο, εκτός εάν το αίτημα υποβάλλεται στο πλαίσιο δίκης διαζυγίου για ισχυρό κλονισμό των συζυγικών σχέσεων ή δίκης δικαστικού χωρισμού. Στις περιπτώσεις αυτές, η παράσταση με δικηγόρο είναι υποχρεωτική.

Η αίτηση κατατίθεται σε απλό χαρτί, στη γραμματεία του περιφερειακού δικαστηρίου που είναι κατά τόπον αρμόδιο, και συγκεκριμένα:

1° του δικαστηρίου του τόπου όπου βρίσκεται η κατοικία της οικογένειας

2° αν οι γονείς ζουν χωριστά, του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του γονέα με τον οποίο διαμένει συνήθως το ανήλικο τέκνο, αν η γονική εξουσία ασκείται από κοινού από τους γονείς, ή του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του γονέα που ασκεί μόνος την εν λόγω εξουσία

3 στις λοιπές περιπτώσεις, του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του διαδίκου ο οποίος δεν κίνησε τη διαδικασία.

Σε περίπτωση κοινής αίτησης, αρμόδιο δικαστήριο είναι, κατ' επιλογή των διαδίκων, το δικαστήριο του τόπου κατοικίας ενός εκ των διαδίκων. Για περισσότερες λεπτομέρειες, θα πρέπει να συμβουλευτείτε το άρθρο 1007-2 του νέου κώδικα πολιτικής δικονομίας.

Όταν το αίτημα υποβάλλεται στο πλαίσιο δίκης διαζυγίου για ισχυρό κλονισμό των συζυγικών σχέσεων ή δίκης δικαστικού χωρισμού, κατά τόπον αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου της κοινής κατοικίας των συζύγων ή, άλλως, του τόπου κατοικίας του εναγόμενου συζύγου.

Οι αιτήσεις καθορισμού ή τροποποίησης της άσκησης της γονικής εξουσίας και του δικαιώματος επίσκεψης και διανυκτέρευσης συζητούνται εντός προθεσμίας ενός μηνός από την κλήτευση.

Η συζήτηση ενώπιον του δικαστή οικογενειακών υποθέσεων δεν είναι δημόσια. Διεξάγεται εν συμβουλίω. Ο δικαστής οικογενειακών υποθέσεων δικάζει κατ' αρχήν μόνος, αλλά μπορεί να παραπέμψει τη διαφορά ενώπιον πολυμελούς συνθέσεως σε περίπτωση ιδιαίτερης πολυπλοκότητας. Εκτελεί επίσης τα καθήκοντα του δικαστή των ασφαλιστικών μέτρων.

Ο δικαστής οικογενειακών υποθέσεων εξετάζει κάθε διάδικο αυτοπροσώπως και έχει το καθήκον να επιχειρήσει να τους συμφιλιώσει. Μπορεί να προτείνει στα μέρη κάποιο μέτρο διαμεσολάβησης. Μπορεί να διατάξει τη διεξαγωγή κοινωνικής έρευνας ή κάθε άλλο μέτρο έρευνας. Κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με τους όρους άσκησης της γονικής εξουσίας, ο δικαστής οικογενειακών υποθέσεων μπορεί να λαμβάνει υπόψη, για παράδειγμα, την πρακτική που ακολουθούσαν προηγουμένως οι γονείς ή τις συμφωνίες που είχαν συνάψει προηγουμένως, τα συναισθήματα που εκφράζει το ανήλικο τέκνο, την ικανότητα κάθε γονέα να ασκεί τα καθήκοντά του και να σέβεται τα δικαιώματα του άλλου γονέα, το αποτέλεσμα των πραγματογνωμοσυνών ή των κοινωνικών ερευνών που διενεργήθηκαν.

Σε περίπτωση αιτήματος καταβολής διατροφής ή συνεισφοράς στη διατροφή και την εκπαίδευση του τέκνου, ο δικαστής οικογενειακών υποθέσεων μπορεί να διατάξει τα μέρη, και ακόμη και τους τρίτους, να παράσχουν πληροφορίες ή να προσκομίσουν εμπορικά βιβλία ή λογιστικά έγγραφα, ικανά να προσδιορίσουν το ύψος των εισοδημάτων, των αξιώσεων ή του προϊόντος της εργασίας των μερών.

Τα ένδικα μέσα κατά των αποφάσεων του δικαστή οικογενειακών υποθέσεων πρέπει να ασκούνται εντός προθεσμίας 40 ημερών. Οι σχετικές αιτήσεις πρέπει να υπογράφονται από δικηγόρο.

Σε περιπτώσεις κατεπείγοντος που τεκμηριώνεται δεόντως στην αίτηση και όταν ο δικαστής οικογενειακών υποθέσεων έχει ήδη επιληφθεί της ουσίας της αίτησης, μπορεί να επιληφθεί κατ' εξαίρεση, αίτησης ασφαλιστικών μέτρων με σκοπό τη λήψη προσωρινών μέτρων. Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κατατίθεται στη γραμματεία του περιφερειακού δικαστηρίου που είναι αρμόδιο να αποφανθεί επί της ουσίας της αίτησης. Οι διάδικοι απαλλάσσονται από την υποχρέωση εκπροσώπησης από δικηγόρο.

12 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας;

Τα πρόσωπα με εισόδημα που θεωρείται ανεπαρκές σύμφωνα με τη νομοθεσία του Λουξεμβούργου μπορούν να τύχουν του ευεργετήματος της πενίας. Για τον σκοπό αυτόν, οφείλουν να συμπληρώσουν ένα ερωτηματολόγιο διαθέσιμο στην κεντρική υπηρεσία κοινωνικής πρόνοιας και να το αποστείλουν στον πρόεδρο του κατά τόπον αρμόδιου δικηγορικού συλλόγου, ο οποίος λαμβάνει τη σχετική απόφαση.

Το ευεργέτημα της πενίας καταλαμβάνει όλα τα έξοδα που αφορούν τις δίκες, τις διαδικασίες ή τις πράξεις για τις οποίες χορηγείται. Καταλαμβάνει ιδίως τα τέλη χαρτοσήμου και πρωτοκόλλου, τα παράβολα γραμματείας, τις αμοιβές των δικηγόρων, τα τέλη και τα έξοδα του δικαστικού επιμελητή, τα έξοδα και τις αμοιβές των συμβολαιογράφων, τα έξοδα και τις αμοιβές των τεχνικών συμβούλων, τα τέλη των μαρτύρων, τις αμοιβές των μεταφραστών και διερμηνέων, τα τέλη για πιστοποιητικά ύπαρξης εθιμικού κανόνα δικαίου, τα έξοδα μετακίνησης, τα τέλη και έξοδα διατυπώσεων εγγραφών, υποθηκών και ενεχύρων, καθώς και τα έξοδα δημοσίευσης στις εφημερίδες.

13 Είναι δυνατή η άσκηση ένδικου μέσου κατά απόφασης για τη γονική μέριμνα;

Υπάρχει η δυνατότητα άσκησης ένδικου μέσου κατά απόφασης για τη γονική εξουσία ενώπιον του εφετείου («Cour d'appel»). Το ένδικο μέσο μπορεί καταρχήν να ασκηθεί εντός προθεσμίας σαράντα ημερών. Ωστόσο, η προθεσμία για την άσκηση ένδικου μέσου κατά απόφασης του δικαστή οικογενειακών υποθέσεων δικάζοντος επί προσωρινών μέτρων, είτε στο πλαίσιο δίκης διαζυγίου για ισχυρό κλονισμό των συζυγικών σχέσεων ή δικαστικού χωρισμού είτε στο πλαίσιο εξαιρετικής διαδικασίας λήψης ασφαλιστικών μέτρων, είναι 15 ημέρες.

14 Σε ορισμένες περιπτώσεις, ενδέχεται να απαιτηθεί προσφυγή σε δικαστήριο ή άλλη αρχή για την εκτέλεση απόφασης σχετικής με τη γονική μέριμνα. Ποια διαδικασία εφαρμόζεται στις περιπτώσεις αυτές;

Εναπόκειται στον δικαστή οικογενειακών υποθέσεων που έχει ορίσει τις περιόδους διανυκτέρευσης του τέκνου με καθέναν από τους γονείς του ή που έχει καθορίσει το δικαίωμα προσωπικής επικοινωνίας ενός γονέα ή ακόμη και ενός τρίτου, να εξοπλίσει εκ των υστέρων την απόφασή του με μέτρα καταναγκασμού. Καθορίζει τη φύση των εν λόγω μέτρων και τους όρους άσκησής τους με γνώμονα το υπέρτερο συμφέρον του τέκνου. Μπορεί να επιβάλει χρηματική ποινή για να εξασφαλίσει τη συμμόρφωση με την απόφαση που πρόκειται να εκδοθεί.

Το δικαίο του Λουξεμβούργου προβλέπει αρκετές δυνατότητες προκειμένου να καμφθεί η συστηματική άρνηση εκτέλεσης απόφασης σχετικά με τη γονική εξουσία:

Αφενός, προβλέπεται κύρωση αστικού χαρακτήρα, ήτοι χρηματική ποινή (δηλαδή καταδίκη σε ορισμένο χρηματικό ποσό), η οποία επιβάλλεται από τον δικαστή οικογενειακών υποθέσεων κατά του μη συμμορφούμενου γονέα προκειμένου να τον αναγκάσει σε αυτοοσία εκπλήρωση της υποχρέωσής του. Η αγωγή εισάγεται ενώπιον του περιφερειακού δικαστηρίου του τόπου διαμονής του τέκνου.

Επιπλέον, σε περίπτωση επανειλημμένης μη συμμόρφωσης ενός εκ των γονέων με δικαστικές αποφάσεις σχετικές με τα δικαιώματα επίσκεψης και διανυκτέρευσης ή εναλλασόμενης διαμονής, ο δικαστής οικογενειακών υποθέσεων μπορεί να προτείνει οικογενειακή διαμεσολάβηση. Εάν η μη συμμόρφωση συνεχιστεί, ο δικαστής μπορεί, κατόπιν αιτήματος του ζημιωθέντος γονέα, να προχωρήσει σε τροποποίηση της ανάθεσης της γονικής εξουσίας ή, αντίστοιχα, της χορήγησης του δικαιώματος επίσκεψης και διανυκτέρευσης υπέρ του άλλου γονέα.

Αφετέρου, προβλέπονται ποινικές κυρώσεις στην περίπτωση του αδικήματος της μη παράδοσης του τέκνου. Η Εισαγγελία μπορεί να επιληφθεί της υπόθεσης είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν έγκλησης του θύματος. Το περιφερειακό δικαστήριο, δικάζον ως ποινικό δικαστήριο, ορίζει τις ποινές και, κατά περίπτωση, την αποζημίωση και τους τόκους που οφείλονται στο θύμα. Οι διάδικοι απαλλάσσονται από την υποχρέωση εκπροσώπησης από δικηγόρο.

15 Τι πρέπει να πράξω για να επιτύχω την αναγνώριση και εκτέλεση σε αυτό το κράτος μέλος απόφασης γονικής μέριμνας που εκδόθηκε από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους;

Δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας (εφεξής «κανονισμός Βρυξέλλες ΙΙα»), κάθε απόφαση περί γονικής εξουσίας που έχει εκδοθεί από δικαστήριο άλλης χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (με την εξαίρεση της Δανίας) αναγνωρίζεται καταρχήν αυτοδικαίως στο Μεγάλο Δουκάτο. Με άλλα λόγια, η αναγνώριση μιας τέτοιας απόφασης δεν υπόκειται σε καμία διαδικασία.

Εντούτοις, η απόφαση που εκδίδεται από δικαστήριο άλλης χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την άσκηση της γονικής εξουσίας επί του κοινού τέκνου των διαδίκων, η οποία είναι σε αυτή τη χώρα εκτελεστή και έχει επιδοθεί ή κοινοποιηθεί, εκτελείται στο Μεγάλο Δουκάτο αφού κηρυχθεί εκτελεστή, κατόπιν αίτησης οποιοσδήποτε ενδιαφερόμενου μέρους. Η αίτηση για την κήρυξη της εκτελεστότητας υποβάλλεται στον πρόεδρο του περιφερειακού δικαστηρίου μέσω δικηγόρου. Η απόφαση του προέδρου του περιφερειακού δικαστηρίου μπορεί να προσβληθεί ενώπιον του εφετείου. Αίτηση αναίρεσης κατά της απόφασης του εφετείου μπορεί να ασκηθεί ενώπιον του ακυρωτικού δικαστηρίου (Cour de cassation).

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι αποφάσεις σχετικά με το δικαίωμα επίσκεψης και οι αποφάσεις σχετικά με την επιστροφή του τέκνου μπορούν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να αναγνωρίζονται και να εκτελούνται χωρίς να απαιτείται η εφαρμογή της διαδικασίας που περιγράφεται στο προηγούμενο εδάφιο.

16 Σε ποιο δικαστήριο αυτού του κράτους μέλους πρέπει να προσφύγω κατά της αναγνώρισης απόφασης γονικής μέριμνας που εκδόθηκε από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους; Ποια διαδικασία ακολουθείται σε αυτή την περίπτωση;

Δυνάμει του «κανονισμού Βρυξέλλες ΙΙα», κάθε ενδιαφερόμενο μέρος μπορεί να ζητήσει, με την υποβολή αίτησης, από τον πρόεδρο του περιφερειακού δικαστηρίου να εκδώσει απόφαση περί μη αναγνώρισης απόφασης σχετικής με τη γονική εξουσία που έχει εκδοθεί από δικαστήριο άλλης χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο αιτών οφείλει να εκπροσωπείται από δικηγόρο.

Η αίτηση μπορεί να απορριφθεί μόνο για τους εξής λόγους:

- αν αντίκειται προδήλως στη δημόσια τάξη
- αν δεν υπήρξε ακρόαση του τέκνου
- αν δεν έγιναν σεβαστά τα δικαιώματα άμυνας
- αν είναι ασυμβίβαστη με συναφή απόφαση.

Οποιοσδήποτε εκ των διαδίκων μπορεί να προσφύγει κατά της απόφασης του προέδρου του περιφερειακού δικαστηρίου ενώπιον του εφετείου. Κατά της απόφασης του εφετείου μπορεί να υποβληθεί αίτηση αναίρεσης ενώπιον του ακυρωτικού δικαστηρίου.

17 Ποιο είναι το εφαρμοστέο δίκαιο στις διαδικασίες γονικής μέριμνας όταν το παιδί ή οι γονείς δεν διαμένουν σε αυτό το κράτος μέλος ή έχουν διαφορετικές ιθαγένειες;

Οι ερωτήσεις σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο θα πρέπει να διαφοροποιούνται από τις ερωτήσεις σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία. Δικαιοδοσία επί θεμάτων που αφορούν τη γονική εξουσία έχουν τα δικαστήρια της συνήθους διαμονής του παιδιού (άρθρο 8 του κανονισμού Βρυξέλλες ΙΙα και άρθρο 5 της σύμβασης της Χάγης, της 19ης Οκτωβρίου 1996, για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση, την εκτέλεση και τη συνεργασία σε θέματα γονικής μέριμνας και μέτρων προστασίας των παιδιών). Το εφαρμοστέο δίκαιο καθορίζεται επίσης από την προαναφερθείσα σύμβαση της Χάγης. Η ιθαγένεια του παιδιού είναι άνευ σημασίας. Ως εκ τούτου, οι αρχές του συμβαλλόμενου κράτους της συνήθους διαμονής του παιδιού, εν προκειμένω ο δικαστής οικογενειακών υποθέσεων, έχουν δικαιοδοσία να λαμβάνουν μέτρα για την προστασία του προσώπου ή της περιουσίας του. Η άσκηση της γονικής εξουσίας διέπεται από το δίκαιο του κράτους της συνήθους διαμονής του παιδιού ή, σε περίπτωση αλλαγής της συνήθους διαμονής του παιδιού, από το δίκαιο του κράτους της νέας συνήθους διαμονής του.

Σχετικοί σύνδεσμοι

Φυλλάδιο: [L'autorité parentale au Grand-Duché de Luxembourg](#) (Η γονική εξουσία στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου)

[Legilux](#)

Αυτή η ιστοσελίδα είναι μέρος του ιστότοπου [Η Ευρώπη σου](#).

Θα μας βοηθούσαν πολύ [τα σχόλιά σας](#) σχετικά με τη χρησιμότητα των παρεχόμενων πληροφοριών.

**Your
Europe**

This webpage is part of an EU quality network

Τελευταία επικαιροποίηση: 15/12/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.